

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«Українська мова
для перекладачів
(редагування перекладу)»

ЗАГАЛЬНА ІНФОРМАЦІЯ ПРО НАВЧАЛЬНУ ДИСЦИПЛІНУ

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський) рівень
Код і найменування спеціальності	спеціальність 035 Філологія (спеціалізація 035.041 Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська)
Тип і назва освітньої програми	ОПП Германські мови та літератури (переклад включно), перша – англійська)
Курс, семестр	4 курс, 7 семестр
Обсяг і форма семестрового контролю з навчальної дисципліни	Кількість кредитів ЄКТС – 3,5, Загальна кількість годин – 105, із яких: лекцій – 6 год, практичних занять – 30 год. Форма семестрового контролю – залік
Мова(и) викладання	державна
Навчально-науковий інститут / факультет, кафедра	факультет обліку та фінансів, кафедра германської і української філології
Контактні дані розробника(ів)	викладач: Сизоненко Наталія, к. філол. н., доцент, завідувач кафедри германської і української філології контакти: ауд. 456 (навчальний корпус № 4) e-mail: nataliia.syzonenko@pdau.edu.ua сторінка викладача: https://www.pdaa.edu.ua/people/syzonenko-nataliya-mykolayivna

МІСЦЕ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ В ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ

Статус навчальної дисципліни	обов'язкова
Передумови для вивчення навчальної дисциплін	Вступ до мовознавства, Сучасна українська літературна мова
Компетентності	<i>загальні:</i> ЗК 04. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово. ЗК 08. Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми. ЗК 12. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях. <i>фахові:</i> ФК 06. Здатність вільно, гнучко й ефективно використовувати мови, що вивчаються, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у різних сферах життя. ФК 11. Здатність до надання консультацій з дотримання норм літературної мови та культури мовлення.

	<p>ФК 13. Здатність здійснювати адекватний письмовий та усний переклад відповідно до чинних нормативних вимог.</p> <p>ФК 14. Здатність здійснювати постперекладацьке контрольне редагування тексту перекладу.</p>
Програмні результати навчання	<p>ПРН 14. Використовувати мови, що вивчаються, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя.</p> <p>ПРН 16. Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, уміти застосовувати їх у професійній діяльності.</p> <p>ПРН 20. Здійснювати адекватний письмовий переклад і якісно редагувати фахові тексти з різних галузей знань відповідно до чинних нормативних вимог.</p>
РОЛЬ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ У ФОРМУВАННІ СОЦІАЛЬНИХ НАВИЧОК (SOFT SKILLS)	
У процесі вивчення дисципліни формуються комунікативні навички, уміння працювати індивідуально, брати на себе відповідальність, навички тайм-менеджменту.	
МЕТА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
сформувати комунікативну та професійну компетентності перекладача, який володіє навичками редагування тексту; ознайомити із загальнотеоретичними засадами та практичними основами редагування перекладу; виробити навички редагування текстів з погляду дотримання лінгвістичних, мовностилістичних, логічних, естетичних норм.	
ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
<p>Тема 1. Редагування як один з аспектів діяльності перекладача</p> <p>Тема 2. Нормативно-методологічна база редагування перекладів</p> <p>Тема 3. Оцінювання якості перекладу</p> <p>Тема 4. Лексичні особливості редагування перекладів</p> <p>Тема 5. Граматичні особливості редагування перекладів</p> <p>Тема 6. Стилістичні основи редагування перекладів</p> <p>Тема 7. Правила роботи редактора-перекладача з лексикографічними джерелами</p>	
МЕТОДИ НАВЧАННЯ І ВИКЛАДАННЯ	
словесні методи (лекція, пояснення), наочні методи (ілюстрування, демонстрування), практичні методи (вправи), методи формування пізнавальних інтересів (створення ситуації інтересу й новизни навчального матеріалу, метод використання життєвого досвіду), методи стимулювання і мотивації обов'язку й відповідальності (роз'яснення мети навчальної дисципліни, висування вимог до вивчення дисципліни, заохочення, оперативний контроль, вказування на недоліки, зауваження), інтерактивні методи (проекування професійних ситуацій, кейс-метод), мультимедійні методи (використання мультимедійних презентацій), методи усного контролю (опитування), методи письмового контролю (тести, навчальні завдання), методи самоконтролю (самоаналіз, самооцінювання)	
ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ	
Схема нарахування балів, шкала та критерії оцінювання результатів навчання	Наведені у Додатку до силабусу
ПОЛІТИКА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА ОЦІНЮВАННЯ	
- щодо термінів виконання та перескладання	Усі завдання, передбачені робочою програмою навчальної дисципліни, мають бути виконані у встановлений термін. У разі відсутності здобувача вищої освіти на практичних

	заняттях без поважної причини (відсутнє документальне підтвердження) надається право одержати бали за передбачені робочою програмою форми поточного контролю, але із загальної суми за кожен вид завдань вираховується 1 бал. Відповідно до п. 3.4.3 і 3.5 Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти Полтавського державного аграрного університету https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhenyaproocinyuvannya2023.pdf здобувачі вищої освіти мають право на повторне проходження контрольних заходів.
- щодо академічної доброчесності	Списування під час виконання тестових завдань, практичних завдань та завдань екзаменаційної роботи заборонені. Мобільні пристрої дозволено використовувати лише під час онлайн-тестування. Документи стосовно академічної доброчесності наведені на сторінці АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ ПДАУ: https://www.pdau.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist
- щодо відвідування занять	Відвідування лекційних і практичних занять є обов'язковим, запізнення – лише з поважних причин.
- щодо зарахування результатів неформальної / інформальної освіти	На здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, здобутих у неформальній / інформальній освіті. Зокрема визнання та перезарахування результатів навчання, здобутих у неформальній / інформальній освіті за частиною освітнього компонента може здійснюватися до початку або впродовж семестру, у якому опановується освітній компонент, проте не пізніше, ніж за місяць до встановленої дати семестрового контролю. Особливості неформального / інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті, здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhenyaproneformalnuosvitu.pdf
- щодо оскарження результатів оцінювання	Оскарження результатів оцінювання здійснюється відповідно до Положення про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhenyaproocinyuvannya2023.pdf
РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ	
Основні	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Завгородня Л. В. Основи літературного редагування та коректури : навч. посіб. Черкаси : Брама – Україна, 2010. 164 с. 2. Навчальний посібник до практичних занять з навчальної дисципліни «Теорія та практика перекладу»: для аудиторної та самостійної роботи для здобувачів вищої освіти за першим (бакалаврським) рівнем спеціальності 035 Філологія. Одеса. 2023. 113 с. 3. Партико З. В. Загальне редагування: нормативні основи : навч. посіб. 3-є вид., перероб. і доп. Київ : Видавництво Ліра-К, 2020. 638 с.,табл. 33, рис. 53, додатків 27. 4. Ребрій О. В. Основи теорії редагування перекладів : конспект лекцій. Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2010. 88 с. 	

5. Сізова К. Л., Алексеєнко Н. М., Бутко Л. В. Практикум з редагування : навч. посіб. 2-ге вид., перероб. і доп. Кременчук, 2010. – 153 с.

6. Тимошик М. Основи редагування : підруч. Київ: Наша культура і наука, 2019. 560 с

Допоміжні

1. Англо-український словник, українсько-англійський словник. / Близько 500 000 од. пер. / Бусел В.; Перун. Київ. 2010. 1568 с.

2. Англо-український фразеологічний словник: близько 30 000 фразеологічних виразів / уклад. К. Т. Баранцев. Київ: Знання, 2005. 1056 с.

3. Зарицький М. С. Переклад: створення та редагування: посіб. Київ : Парламентське видавництво, 2004. 120 с.

4. Кочан І. М. Лінгвістичний аналіз тексту : навч. посіб. Київ : Знання, 2008. 423 с.

5. Сизоненко Н. М., Матвієнко Л. Г. Переклад та редагування англійських наукових статей українською мовою: виклики сьогодення. *Наукові записки. Серія: Філологічні науки*. 2023. № 206. С. 136–142.

6. Основи редагування перекладів : методичні рекомендації для студентів факультету іноземних мов освітньої програми «Англійсько-український переклад» / Уклад. Плавуцька І.Р., Пасічник Н. І., Гоца Н. М., Косенко А. В., Беженар І. В., Шайнер Г. І., Миськів І. С., Оніщук І.В., Мартин Г. М. Тернопіль : ТНГУ Івана Пулюя, 2024. 133 с.

7. Сизоненко Наталія Миколаївна. Нормативність мовлення журналіста (за матеріалами інформаційних бюлетенів Об'єднаних територіальних громад Полтавської області). *The 6 th International scientific and practical conference «The world of science and innovation» (January 14-16, 2021)*. Cognum Publishing House, London, United Kingdom. 2021. P. 1016–1020.

8. Сизоненко Н. М. Семантична структура компаративем за об'єктом порівняння (на матеріалі збірки новел М. Дочинця «Хліб і шоколад»). *Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка : Філологія*. Старобільськ : Луган. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. 2020. № 4 (335). С. 76–86.

9. Сизоненко Н. М. Формування стилістичної компетентності філологів-перекладачів. Матеріали 51-ї науково-методичної конференції викладачів і аспірантів «Вища освіта: проблеми і шляхи забезпечення якості у контексті сучасних трансформацій». Полтава : РВВ ПДАА. 2020. С. 163–165.

10. Шаравара Т. Коцур А., Сизоненко Н., Тагільцева Я. Психолінгвістичний аналіз структури асоціативного поля стимулу компетентність. *Psycholinguistics*. Психолінгвістика. Психолінгвістика: зб. наук. праць. Серія: Філологія. Переяслав-Хмельницький: ФОП Домбровська Я.М. 2018. Вип. 24 (2). С. 340-358.

Інформаційні ресурси

1. [Англійсько-українські словники онлайн \(e2u.org.ua\)](http://e2u.org.ua)

2. Лінгвістичний портал з української мови. URL : www.mova.info .

Реквізити затвердження

Затверджено на засіданні кафедри германської і української філології протокол від 02 вересня 2024 року № 1.

СХЕМА НАРАХУВАННЯ БАЛІВ, ШКАЛА ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Схема нарахування балів із навчальної дисципліни Денна форма навчання

Назва теми/Форма семестрового контролю	Форми контролю навчальної роботи здобувачів вищої освіти				Разом
	тест	навчальні завдання	навчальні завдання (зокрема для самостійного опрацювання)	опитування	
Тема 1. Редагування як один з аспектів діяльності перекладача		4	2	2	8
Тема 2. Нормативно-методологічна база редагування перекладів		4+4	2	2	12
Тема 3. Оцінювання якості перекладу		4+4	2	2	12
Тема 4. Лексичні особливості редагування перекладів		4+4+4	2	2	16
Тема 5. Граматичні особливості редагування перекладів		4+4+4	2	2	16
Тема 6. Стилiстичні основи редагування перекладів		4+4+4	2	2	16
Тема 7. Правила роботи редактора-перекладача з лексикографічними джерелами		4	2	2	20
	12				
Разом	12	60	14	14	100

Заочна форма навчання

Назва теми/Форма семестрового контролю	Форми контролю навчальної роботи здобувачів вищої освіти				Разом
	навчальні завдання	навчальні завдання (зокрема для самостійного опрацювання)	індивідуальне завдання (контрольна робота)	опитування	
Тема 1. Редагування як один з аспектів діяльності перекладача	-	2		-	-
Тема 2. Нормативно-методологічна база редагування перекладів	4	2		2	6
Тема 3. Оцінювання якості перекладу	4	2		2	6
Тема 4. Лексичні особливості редагування перекладів	4	2		2	6
Тема 5. Граматичні особливості редагування перекладів	4	2		2	6
Тема 6. Стилiстичні основи редагування перекладів	4	2		2	20
Тема 7. Правила роботи редактора-перекладача з лексикографічними джерелами	4	2	50	2	56
Разом	24	14	50	12	100

Шкала та критерії оцінювання опитування (денна і заочна форми здобуття освіти)

Кількість балів	Критерії оцінювання
2 бали	здобувач вищої освіти розуміє сутність процесу редагування, критерії оцінювання якості перекладу, нормативно-методологічну базу редагування
1 бал	здобувач вищої освіти частково розуміє сутність процесу редагування, критерії оцінювання якості перекладу, нормативно-методологічну базу редагування

0 балів	здобувач вищої освіти не розуміє сутність процесу редагування, критерії оцінювання якості перекладу, нормативно-методологічну базу редагування
---------	--

**Шкала та критерії оцінювання виконання навчальних завдань
(денна і заочна форми здобуття освіти)**

Кількість балів	Критерії оцінювання
4 бали	практичне завдання виконано правильно, мовне оформлення відповідей не потребує коригування; здобувач вищої освіти застосовує знання про лексичні, граматичні, стилістичні особливості редагування перекладів; визначає наявність анормативів у фахових українськомовних текстах, у перекладених текстах, зокрема за допомогою машинного перекладу; здійснює якісне редагування фахових тестів українською мовою відповідно до норм літературної мови
3 бали	практичне завдання виконано частково; здобувач вищої освіти частково застосовує знання про лексичні, граматичні, стилістичні особливості редагування перекладів; частково визначає наявність анормативів у фахових українськомовних текстах, у перекладених текстах, зокрема за допомогою машинного перекладу; частково здійснює редагування фахових тестів українською мовою відповідно до норм літературної мови
1-2 бали	практичне завдання виконано фрагментарно; здобувач вищої освіти демонструє недостатній рівень застосування знань про лексичні, граматичні, стилістичні особливості редагування перекладів; на недостатньому рівні визначає наявність анормативів у фахових українськомовних текстах, у перекладених текстах, зокрема за допомогою машинного перекладу; на недостатньому рівні здійснює редагування фахових тестів українською мовою відповідно до норм літературної мови
0 балів	практичне завдання не виконано або виконано неправильно; здобувач вищої освіти не демонструє знання про лексичні, граматичні, стилістичні особливості редагування перекладів; не визначає наявність анормативів у фахових українськомовних текстах, у перекладених текстах, зокрема за допомогою машинного перекладу; не здійснює редагування фахових тестів українською мовою відповідно до норм літературної мови

**Шкала та критерії оцінювання виконання навчальних завдань, зокрема для самостійного
опрацювання
(денна і заочна форми здобуття освіти)**

Кількість балів	Критерії оцінювання
2 бали	практичне завдання виконано правильно, мовне оформлення відповідей не потребує коригування; здобувач вищої освіти застосовує знання про лексичні, граматичні, стилістичні особливості редагування перекладів; визначає наявність анормативів у фахових українськомовних текстах, у перекладених текстах, зокрема за допомогою машинного перекладу; здійснює якісне редагування фахових тестів українською мовою відповідно до норм літературної мови
1 бал	практичне завдання виконано фрагментарно; здобувач вищої освіти демонструє недостатній рівень застосування знань про лексичні, граматичні, стилістичні особливості редагування перекладів; на недостатньому рівні визначає наявність анормативів у фахових українськомовних текстах, у перекладених текстах, зокрема за допомогою машинного перекладу; на недостатньому рівні здійснює редагування фахових тестів українською мовою відповідно до норм літературної мови
0 балів	практичне завдання не виконано або виконано неправильно; здобувач вищої освіти не демонструє знання про лексичні, граматичні, стилістичні особливості редагування перекладів; не визначає наявність анормативів у фахових українськомовних текстах, у перекладених текстах, зокрема за допомогою машинного перекладу; не здійснює редагування фахових тестів українською мовою відповідно до норм літературної мови

Шкала та критерії оцінювання виконання тесту

Кількість балів	Критерії оцінювання
16-20 балів	здобувач вищої освіти вправно застосовує знання про лексичні, граматичні, стилістичні особливості редагування перекладів; визначає наявність анормативів у фахових українськомовних текстах, у перекладених текстах, зокрема за допомогою машинного перекладу; здійснює якісне редагування фахових тестів українською мовою відповідно до норм літературної мови
10 – 15 балів	здобувач вищої освіти володіє та частково застосовує знання про лексичні, граматичні, стилістичні особливості редагування перекладів; частково визначає наявність анормативів у фахових українськомовних текстах, у перекладених текстах, зокрема за допомогою машинного перекладу; частково здійснює редагування фахових тестів українською мовою відповідно до норм літературної мови
5 – 9 балів	здобувач вищої освіти демонструє недостатній рівень застосування знань про лексичні,

	граматичні, стилістичні особливості редагування перекладів; на недостатньому рівні визначає наявність анормативів у фахових українськомовних текстах, у перекладених текстах, зокрема за допомогою машинного перекладу; на недостатньому рівні здійснює редагування фахових текстів українською мовою відповідно до норм літературної мови
0 – 4 бали	здобувач вищої освіти не демонструє знання про лексичні, граматичні, стилістичні особливості редагування перекладів; не визначає наявність анормативів у фахових українськомовних текстах, у перекладених текстах, зокрема за допомогою машинного перекладу; не здійснює редагування фахових текстів українською мовою відповідно до норм літературної мови

Тип / опис завдання	Шкала оцінювання	Максимальна кількість балів
Закрите завдання із простим множинним вибором (одновибіркове). Загалом – 4 завдання. Завдання складається з основи та двох-трьох – варіантів відповідей, з яких лише один правильний. Завдання вважається виконаним, якщо здобувач вищої освіти вибрав і позначив відповідь у такий спосіб: 1. В	0 або 1, або 2, або 3, або 4 бали: 1 бал, якщо вказано правильну відповідь; 0 балів, якщо вказано неправильну відповідь або відповіді на завдання не надано.	4
Закрите завдання на перехресну відповідність. Загалом – 2 завдання. Завдання складається з основи та двох стовпчиків інформації, позначених цифрами (ліворуч) і буквами (праворуч). Виконання завдання передбачає встановлення відповідності (утворення «логічних пар») між інформацією, позначеною цифрами та буквами. Завдання вважається виконаним, якщо здобувач вищої освіти поряд із цифрою (від 1 до 5) записав букву (від А до Д) у такий спосіб: 1. А; 2. В; 3. Д; 4. Г...	0 або 1, або 2, або 3, або 4, або 5, або 6, або 7, або 8: 1 бал – за кожен правильно встановлену відповідність («логічну пару»); 0 балів за кожен неправильно встановлену відповідність, якщо не вказано жодної правильної відповідності («логічної пари») або відповіді на завдання не надано.	8
Максимальна кількість балів		12

Шкала та критерії оцінювання виконання індивідуального завдання (контрольна робота)

Розподіл балів в межах варіанта контрольної роботи		Критерії оцінювання
Завдання	Бали	
№ 1	0-10	40 – 50 балів ставиться в тому випадку, коли здобувач вищої освіти дав повні й чіткі відповіді на поставлені теоретичні питання; практичні завдання виконано правильно; мовне оформлення відповідей бездоганне; володіє мовами, що вивчаються, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя; здійснює адекватний письмовий переклад і якісно редагує фахові тексти з різних галузей знань відповідно до чинних нормативних вимог
№ 2	0-10	
№ 3	0-10	
№ 4	0-10	
№ 5	0-10	
№ 1	0-7	23 – 39 балів ставиться в тому випадку, коли здобувач вищої освіти дав відповіді на поставлені питання, але при цьому припустився незначних помилок, спрощень; при виконанні практичних завдань допущено не більше чотирьох помилок; мовне оформлення відповідей потребує незначного коригування; частково володіє мовами, що вивчає, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і реєстрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя; частково розуміє основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, частково уміє застосовувати їх у професійній діяльності
№ 2	0-8	
№ 3	0-8	
№ 4	0-8	
№ 5	0-8	
№ 1	0-4	10 – 22 бали ставиться в тому випадку, коли ставиться в тому випадку, коли здобувач вищої освіти дав неповні відповіді на поставлені теоретичні питання, допущено неправильне тлумачення окремих мовознавчих категорій, наявні логічні та змістові помилки (непослідовність викладу
№ 2	0-3	
№ 3	0-5	

№ 4	0-5	матеріалу, суть питання розкрита частково); при виконанні практичних завдань допущено не більше сімох помилок; наявні грубі порушення літературних норм; здобувач вищої освіти фрагментарно володіє мовами, що вивчає, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя; фрагментарно розуміє основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, фрагментарно уміє застосовувати їх у професійній діяльності
№ 5	0-5	матеріалу, суть питання розкрита частково); при виконанні практичних завдань допущено не більше сімох помилок; наявні грубі порушення літературних норм; здобувач вищої освіти фрагментарно володіє мовами, що вивчає, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя; фрагментарно розуміє основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, фрагментарно уміє застосовувати їх у професійній діяльності
№ 1	0-1	0 – 9 балів ставиться в тому випадку, коли відповіді на поставлені теоретичні питання відсутні, неправильні або фрагментарні; при виконанні практичних завдань допущено більше восьми помилок; наявні грубі порушення мовних норм; не володіє мовами, що вивчає, в усній та письмовій формі, у різних жанрово-стильових різновидах і регістрах спілкування (офіційному, неофіційному, нейтральному), для розв'язання комунікативних завдань у побутовій, суспільній, навчальній, професійній, науковій сферах життя; не розуміє основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, не уміє застосовувати їх у професійній діяльності